

Medikus Újság

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

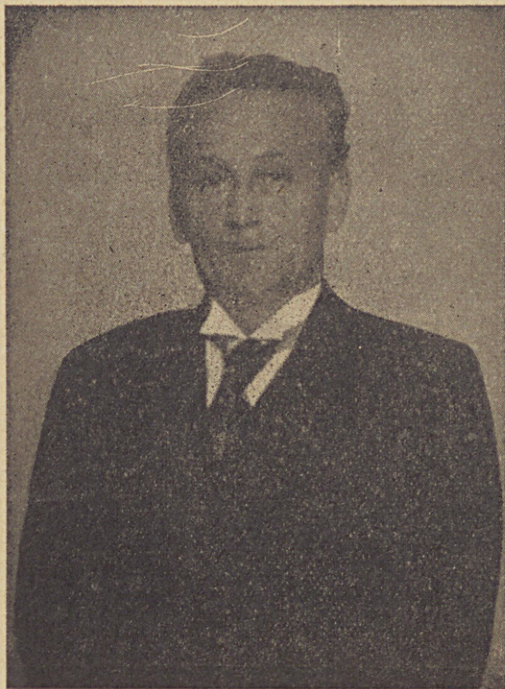
Egy évre: 2 pengő.
Megjelenik: évente 10-szer
Csekkzámla: „Medikus Újság”
szerkesztősége Budapest 35.098.

SZERKESZTŐSÉG
HIVATALOS ÓRAJA
Péntek d. u. 1/25-től 1/28-ig.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

BUDAPEST

VIII., Nagytemplom-utca 18. I. em. 9

Az orvos-tudomány jövője a mai medikus
kerékén van. A tudomány és hazánk jövőjét
csak az önzetlen munka, a tudás, az igazságok
pártatlan keresése, a világ békés kultúr-
közösségébe való behatárolási biztosítékai.

Szendrovics István.

1937 október 29.

A világ megismerkedett egy új névvel: a Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert névével. Híre szinte percek alatt járta be mind az öt világrészt, hirdetve egy, az emberiség javát elősegítő orvostanár munkájának osztatlan elismerését.

Azzal egyidőben azt is megtudta a világ, hogy a magyar föld szülötte, magyar egyetem tanára az az ember, kinek homlokára a halhatatlanság örökzöld koszorúját helyezte az emberiség mentését és haladását kereső stockholmi egyesület.

A magyar föld jelentéktelen paprikája, amely külföldi barátaink elképzelésében eddig csak mint jelképe élt ennek az édes, megejtő és keserves magyar életnek, mostantól kezdve új jelentőséget kapott a magyar föld által érlelt gyümölcsben ott van az élet egyik hajtőereje. Ezt is kénytelen a világ tudomásul venni.

Összezártak, kifosztottak, elsorvasztottak bennünket nemes eleneink. Mindenünket elvették, de a magyar géniuszt, a magyar Szent-Györgyi Alberteket elvenni nem tudták. A koldus magyar nép büszkén fizet vissza a világnak, az egész emberiségnek mindazokért, miket ellene elkövettek. Odaajándékozta nagynevű fia szellemének kincseit, amely ma még be nem látható eredményekkel viszi előre a gyógyítást.

Ha visszapillantunk arra az útra, melyet a Nobel-díjas tanárunk eddig bejárt, bizony láthatjuk, hogy több tövissel, mint rózsával volt az kirakva. Nyolc keserves és megpróbáltatásokkal teli esztendő után jutott csak haza, ahol végre nyugodtan folytathatta kutatásait. Csak-hogy előbb itt is meg kellett teremtenie a maga világát. Más ember talán kedvét vesztette volna olyan viszonyok láttára, amilyenek őt itt fogadták. Más ember talán régen itthagytott volna küzdelmet, kitartást, munkát és beült volna egy idegen országnak már berendezett, kényelmes laboratóriumába. De a mi tudós professzorunk nem oly anyagból gyuratott, hogy akadályok láttára elkedvetlenedjék. Vállvetve feküdt bele a munkába, primitív eszközökkel kezdve meg kutatásait, hogy annál biztosabban, sikerebben érjen kitűzött célja elé. Viszontagságos éveiben is sokat dolgozott, de az a munka, melyet hazajöve, csak azért kellett végigküzdenie, hogy alkalmas környezet és műszerek álljanak rendelkezésére felülmúlták az eddigieket is. Mégis sikerült neki megteremteni saját birodalmát.

Büszkén hajtjuk meg zászlóinkat a mi Szent-Györgyi Albertünk előtt. Az öröm könnyeinek fátyolán keresztül rebegünk hálát a Gondviselőnek, hogy megajándékozott Vele bennünket. Mi, akik az emberiség bajain leszünk hivatva segíteni, köszönjük azt a fegyvert, melyet kezünkbe adott. Egyben szent fogadalmat teszünk arra, hogy az ünneplések magasztos hangulatát tovább ápoljuk lelkünkben s valahányszor kezünkbe vesszük azt az áldott szert, melynek jótékony hatását betegeink hálátadó tekintetéből olvashatjuk ki, kérni fogjuk az Egek Urát, hogy Szent-Györgyi Albert professzort sokáig éltesse erőben, egészségben, s lángelméje még számos olyan kincsel ajándékozta meg a szenvedő emberiséget, mint a C- és P-vitamin. Somogyi E.

A Lenhossék emléktábla leleplezése

Felemelő ünnepség zajlott le folyó évi november hó 6-án a budapesti kir. magy. Pázmány Péter Tudományegyetem Anatómiai Intézetében. Az intézet nemrég elhunyt világhírű igazgatójának dr. Lenhossék Mihálynak, emléktábláját leplezték le.

Délelőtt 10 órakor egymásután suhantak a bejárat elé a gépkocsik, s dr. Kiss Ferenc egyetemi tanár, az intézet jelenlegi igazgatója és dr. Mihálik Péter adjunktus fogadták az érkező előkelőségeket s kalauzolták őket a Csaba Bajtársi Egyesület „plenis coloribus” megjelent tagjainak sorfala között a délszaki növényekkel, lobogókkal felszított előadó terembe.

Megjelentek a magyar egyetemek rectorai és dékánjai, azonkívül Bakay, Balogh, Blaskovics, Hainiss, Hültl, Illyés, Kenyeres, Schaffer, Verebély egyetemi tanárok, a tudományos élet sok más kiválóságai és a kiterjedt Lenhossék-családból igen sokan. A kultuszminisztert Jalsoviczky László miniszteri tanácsos, a Tudományos Akadémiát Balogh Jenő képviselte. Magavezette gépkocsin érkezett dr. Szent-Györgyi Albert egyetemi tanár, a Nobel-díjas tudós, ki Lenhosséknak anyai ágon rokona volt és az ő kezei alatt kezdte meg tudományos pályafutását.

Popper-Dávid Requiemje után, melyet az Orvostanhallgatók Szimfónikus Zenekara adott elő, dr. Kiss Ferenc egyetemi tanár tar-

totta meg ünnepi beszédét. Hangoztatta, hogy Lenhosséknak, az intézet 35. évén át volt igazgatójának, a kiváló előadású professzornak, az első helyen álló szaktudósnak állított emléktábla csak azokat emlékezteti Reá, akik megfordulnak az épület falai között, tanításai viszont az egész világ anatómiai intézeteiben emléket állítottak Neki. Könyveivel, melyek a mai „tudományos regények” közepette igazi pillérei a tudománynak, ércnél maradandóbb emléket állított magának.

Dr. Zimmermann Ágoston, a József Nádor Műegyetem Állatorvosi Osztályán az anatómia professzora, a Tudományos Akadémia nevében beszélt és helyezte el koszorút.

Majd Scipiades Elemér, a pécsi Erzsébet Tudományegyetem Rector Magnificusa, emelkedett szólásra és közölte a nyilvánossággal, hogy az Erzsébet Tudományegyetem Lenhossék Mihályt díszdoktorává akarta avatni, de Lenhossék váratlan halála megakadályozta ezt.

A közönség ezután a márványba vésett emléktábla alá vonult. Ott Bakay Lajos professzor, az Orvosi Kamara nevében helyezte el koszorút, majd Kós Rudolf, az Orvostanhallgatók Segítő és Önképző Egyesületének elnöke helyezte el szép beszéd kíséretében az egyesület koszorúját. Kiemelte azt a nagy kitartást, amellyel Lenhossék egész életén át dolgozott. Lenhossék életmunkájából — mondotta — kitartást fogunk meríteni, s ha ingadozunk, Anteusként hozzáfordulunk megújulásért.

Dr. Belák Sándor, az orvosi kar ezidei dékánja leplezte le és vette át a Kar nevében az emléktáblát, abban a reményben, hogy a későbbi generációk is meg fogják érezni Lenhossék szellemének azt a kisugárzó varázsát, mely még a hideg kőből is felénk árad.

Az ünnepség a Szózat hangjaival ért véget.

MIKROSKOP

Még 50 évvel ezelőtt egy gyakorló-orvos felszerelése a stethoskópnál megállt. A tudomány mai fejlettsége megkívánja, hogy minden orvos e. nívón túl is bővítse dolgozóját, s nem hiányozhat ebből a mikroskóp sem. Sőt, szükség van ma erre az orvostanhallgatóknak is, egyrészt szigorlati érdekében, másrészt, hogy amiut tanulmányai során hozzászokik a kés és csipesz kezeléséhez, úgy megszokja a mikroszkopizálást is.

A Medikus Ujság, mint már tavaly is közöltük, lozzásegíti olvasóit egy nagyszerű mikroskophoz. A mikroskóp három revolveres 90 fokban hajlítható; irisdiaphragmával. Optikai felszerelése: 3 drb. ocular. Mozgatható tárgyasztalnál. Kulccsal zárható, elegáns faszekrényvel együtt 500 pengő, mely havi 10 pengős részletekben is fizethető.

Bővebb felvilágosítást nyújt szekesztőségünk (Bp. VIII., Nagytemplom-u. 18. I. 9.), de csak válaszbélyeges levélre.

Dr. Buday Kálmán †

Amilyen örömmel vettük kezünkbe a tollat, hogy írjunk az orvostudomány magyar sikeréről, sorokat papírra, mely hírt ad dr. épp olyan fájdalommal vetjük e Buday Kálmán a Pázmány Péter Tudományegyetem nyugalmazott ny. r. tanár, a kórbonctan híres és tudós professzorának elhunytáról. Fáj a szívünk, hogy örömmünkben is szomorúságról kell beszámolnunk. Hiába, ez a Magyar Sors. Örömben is ürem vegyül. Tanszéki utódja dr. nemes Balogh Ernő ny. r. tanár búcsúztatta az elhunytat arról a helyről, abban a teremben, melyben évtizedeken át tanította a medikusságot. Mint mondotta: „Halála megdöbbentő, váratlan.”

Fájdalomtól elcsukló hangon, könnyekkel küzködve szólt Balogh prof. az elhuntról, akiben nemcsak tanítómesterét, hanem valószínűs édesatyját vesztette el. Jellemét megrajzolva kiemelte, szinte nem is ebbe a világba való nemes puritánságát. Soha nem ígért semmit, de ha tehetett, annál többet tett. Kerülte az ünnepeket, kitüntetését.

A hallgatóság mély átérzéssel tette magáévá a beszéd minden szavát s Balogh prof. felhívására egy emberként állott fel és áldozott néma csendben a nagy halott emlékének.

November 20-án délután helyezték örök nyugalomra a farkasréti temetőben. Szomorú, hideg őszi szitáló eső esett, mintha az idő is lelkünk szomorú érzését tolmácsolta volna. A tudományos világ számos tagja, tanítványai, volt

hallgatói, tisztelői kísérték utolsó útjára.

Mi is búcsúzunk. És annak a sok-sok csillogó szeretetnek és a kórbonctan tudományában iránytmutató sok kis lámpafénynek fényességét gyűjtjük össze és helyezzük sírjára, hogy világítson az orvostudomány örök mesgyéjén...

Magyarszármazású Nóbel-díjasok

Az első Lénárd Fülöp volt, aki 1862-ben Pozsonyban született, s mint a heidelbergi egyetem fizika tanára, kapta meg a Nobel-díjat 1905-ben a foszforeszcencia, az ultraibolya- és a katódsugarak vizsgálata terén kifejtett munkásságáért s az ezekkel kapcsolatos felfedezéseiért. Érdemes megjegyezni, hogy ő volt az első, aki a katódsugarakat alumínium-ablakon át vezette a szabadba s ezáltal az alapot adta Röntgennek a róla elnevezett sugarak felfedezésére.

A második volt Bárány Róbert, a bécsi fülklinikának néhai igazgató tanára, akit 1914-ben tüntettek ki a Nobel-díjjal azokért a tanulmányiért, amelyeket a statikai érzékszervek működésével kapcsolatban végzett.

A harmadik Zsigmondy Richárd volt, aki Siedentoppfal közösen feltalált ultramikroszkopért és kolloid-kémiai kutatásaiért 1925-ben kapta meg a kémiai Nobel-díjat.

A negyedik Szent-Györgyi Albert, de ő az első, aki hazai földön, hazai egyetemen végzett kutatásai révén nyerte el a Nobel-díjat.

Zoltán Géza

Pécsi Egyetem Közleményei

Szerkeszti: Dr. Kéder Ferenc orvos és Krenner Miklós oh.

Alig hihető, hogy ne olvasta volna közülünk valaki Szent-Györgyi professzornak a Pesti Hírlap nov. 12. számában azon beszélgetését, amely Zechmeister professzora vonatkozik. Szent-Györgyi a következőket mondja:

„Az idei kémiai Nobel-díjat megítélésem szerint Karrer és Harwort tanárok között fogják felosztani. Mind a kettőhöz baráti kapcsok fűznek és velük szoros együttműködésben voltam. Karrernek sok más értékes munkája mellett valószínűleg az A vitamin kémiai mibéletének megállapítása körül végzett munkáját fogják a Nobel-díjjal jutalmazni. Karrer ezirányú munkássága nagyon közeli vonatkozásban áll egy kiváló hazánkfiának, Zechmeister László, pécsi egyetemi tanárnak munkájával, aki évek óta ugyanezen területen dolgozik és aki a nemzetközi tudomány egyik legkimagaslóbb alakja. Karrer és Zechmeister működése között a nagy különbség csak az, hogy míg Karrernek minden anyagi eszköz bőségesen rendelkezésére áll, addig Zechmeister a legsanyarúbb viszonyokkal küzdökdik. Mikor néhány évvel ezelött meglátogattam, még egy finomabb mérlege sem volt. Munkásságát az idén az Akadémia nagydíjával tüntette ki. Ha Zechmeisternek is alkalma lett volna tehetségét anyagi akadályok nélkül, teljes mértékben felhasználni, úgy nagyon valószínűnek tartom, hogy most együtt utazhatnánk Stockholmba.”

Mi, pécsi medikusok, ismerjük talán a legjobban a kémiai Intézet anyagi körülményeit és felszereléseit és elcsodálkozunk azon, hogy ilyen körülmények között, hogy végezhetett Zechmeister professzor olyan nagyjelentőségű és igazán kiváló munkát abban az Intézetben, melynek jelszava csak a takarékoság kell, hogy legyen. Csodálkozunk azon és néma tisztelettel adózunk Zechmeister professzornak, hogy még mindig olyan nagy lelkesedéssel dolgozik és alkot olyan munkákat, melyek méltán érdemlik ki az egész tudományos világ megbecsülését. Nem ismerjük azon anyagi forrásokat, amelyek a többi kémiai intézetnek rendelkezésére állnak, nem ismerjük a hasonló intézetek jövedelmi forrásait, de tudjuk és érezzük azt, hogy egy olyan dotációval rendelkező intézetben, melynek évi jövedelme alig tesz ki többet, mint 3000 pengőt, dolgozni nem lehet. Miből vegyen ez az intézet könyvet, műszereket, vegyszereket? Mi nem kívánunk palotákat és a technika minden vívmányával felszerelt laboratóriumokat, de igenis követeljük azt, hogy adassék meg a dolgozás lehetősége, adassék meg az az összeg, melyet Zechmeister professzor kiváló tudása megérdemel. Mennyi sok-sok ezer pengő megy felesleges dolgokra naponkint. Mennyi sok-sok ezer pengőt költenek a sportra, hogy a magyar nevet méltóan reprezentálhassa külföldön. Nem gondolják, hogy sokkal többet lehetne elérni, ha többet adnának tudományos célokra és nem gondolják, hogy a maroknyi ma-

gyarságnak, a magyar génusznak és alkotó erőnek külföldi elismerésére sokkal többet lehetne elérni azzal, ha több pénz jutna arra, hogy intézeteinket jobban szereljük fel és ha megadjuk a dolgozás lehetőségét. Milyen lélekemelő és nagyszerű pillanat lett volna a magyar jövő számára az, ha napokon keresztül két magyar tudós nevét hangoztatták volna a világsajtó lapjai, ha két magyar tudós nevét vette volna szárnyára a rádió hulláma. Szép lett volna. Mi, a medikusság nevében ezúton is kérjük az illetékes tényezőket, hogy egy kissé többet gondoljanak ezekre a dolgokra, egy kissé többet is áldozzanak erre a célra. Egyben kérjük Zechmeister professzor urat, hogy a magyarság, a magyar tudomány érdekében, ha ma még ilyen sanyarú körülmények között is, de tovább dolgozzon azzal a nagy lelkesedéssel, amivel dolgozott eddig. Kísérje további munkálkodását a pécsi medikusok minden szeretete és hálája. Hiszünk, hogy eljön még az az idő, mikor szeretett professzorunkat is azok között a tudósok között ünnepelhetjük, akiket a nemzetközi tudományos világ a legnagyobb díjjal tüntet ki. **Igy legyen.**

A pécsi egyetem Orvosi Szakosztálya nov. 15-én tartotta CCXX. tudományos ülését, amelyen dr. Gróh Gyula állatorvosi főiskolai tanár, egyetemünk egykori kémiai professzora, tartott előadást: A fehérje molekulákról. A sebészeti klinika tantermét zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő közönség, valamennyi professzorunkkal együtt. Az előadás közönsége viharos tapsal köszönte meg és lelkes ovációban részesítette az előadót.

Entz professzor az Iparos Lyceumban nov. 6-án tartotta meg előadását: A vér szerepe címén. Előadásának során foglalkozott a vér szövettani szerkezetével, a vérsejtek jelentőségével, ismertette az alakos elemek szerepét a szervezet táplálása, betegségek elleni védekezése, a vér alvadása körül. Foglalkozott a vérvizsgálatokkal az egyes betegségek felismerése szempontjából és ismertette a vércsoportokat és rámutatott arra, hogy a vér különbözősége mutatja azt, hogy az emberi szervezet azonos szerkezet mellett is különböző. Ez magyarázza meg a különböző képességeket és tehetségeket is. Szép előadást a hallgatóság szünni nem akaró tapsal jutalmazta és Szécsey Béla mondott az előadásért köszönetet.

November 19-én nagyszámú közönség megjelenésével tartotta meg az Erzsébet Tudományegyetem névadójának, Erzsébet királynőnek, I. Ferenc József feleségének, centennári születésnapját. A rector, dr. Scipiades Elemér gyönyörű szavakban ecsetelte a királyi asszony életét, magyarsághoz való tartozandóságát, s a kiegyezés egyik főközvetítőjét. A beszédet szünni nem akaró taps kísérte. Ez alkalommal emlékezett meg a bölcsészeti kar dékánja, Klemm Antal, a nemrég elhunyt Tolnai Vilmos tanáráról az egyetemnek. Végül dr. Koczó János tanár tartotta meg székfoglalóját.

Tudományos filmelőadás

A leverkuseni „Bayer”-gyár magyarországi vezérképviselete a Magyar Pharma Gyógyáru R. T. az elmúlt félévben közölte a Medikus ujság szerkesztőségével, hogy tudományos, filmelőadások rendezését határozta el és ezekre csoportonként meghívta a kolléga urakat. Akik az eddigi előadásokon már résztvettek, ismerik az előadások, ill. a filmek rendkívül értékes tartalmát.

A november 4-én megtartott filmelőadáson a megjelent kollégák kívánságára a vitaminokat tárgyaló filmeket láttuk. Ünnepi előadás volt ez, amennyiben dr. Janovics Anrás, a tudományos osztály vezetője bevezető előadásában a vitamin-tan ismertetése kapcsán ismertette Szent-Györgyi professzornak, a magyar orvosi tudomány büszkeségének munkásságát. A Vitamin-filmben láttuk megfelelő magyarázatok kíséretében az A, B, C, és D vitaminok hiányai következtében fellépő hiánybetegségeket, megismertük a vitaminok élettanának legfontosabb kérdéseit. A magyarázó előadásban az előadó rámutatott a hypovitaminosisok nagy gyakorlati jelentőségére és megmagyarázta azok keletkezésének módját. A film egyes trickrajzai még a vitaminok bonyolult kémiaiáját is érthető formában mutatták be.

A második film, melyet láttunk, a *bothriocephalus latus* nevű bélféreggel folalkozott. A bélféregnek fejezete a medikusok részére mindig egy kissé nehéz és unalmas szokott lenni. A nehézségeken ez a film kitűnően átsegített. A pathologiai jelentőségét, a közti és végső gazda szerepét. Aki ezt a filmet figyelmesen megnézte, nem fogja elfelejteni a féreg fejlődésének különböző fázisait.

A filmbemutatók nagyon szemléltetően és élvezetesen egészítik ki az egyetemi előadásokat és minimálisan érzékeltetve a könyvből nehezen megérthető dolgokat, megkönnyíti a tanulást.

Felhívjuk a Kolléga Urak figyelmét ezekre a tanulságos esti filmelőadásokra és kérjük, hogy a körözött ívekre minél nagyobb számban iratkozzanak fel.

Mi az erő fogalma?

Amikor egy test gyorsulással mozog, akkor arra erő hat.
Az erő a gyorsulással arányos, tehát ha egy test gyorsulása kétszer akkora, akkor a reá ható erő is kétszer akkora, s így tovább.

Mi az erő iránya?

A gyorsulás irányával egyezik.

Mi az erő nagysága?

Tömeg \times gyorsulás. $P = mg$. $P =$ erő; $m =$ tömeg, $g =$ nehézségi gyorsulás.

Mekkora erő hat egy m tömegű testre, mely g gyorsulással mozog?

$P = mg$ nagyságú erő.

Ha a gyorsulást keressük, akkor: $g = P/m$ nagyságú a gyorsulás, $P =$ erő; $m =$ tömeg; $g =$ nehézségi gyorsulás.

Mi az erő egysége?

A din. Ez az az erő, mely egységnyi gyorsulással mozgat 1 gr tömeget.

Mekkora egy din erő?

Kb. egy mg súly.

Mi a gyakorlati egysége az erőnek?

A kg súly, mely a dinnek 981 ezerszerese, de használatos a gramm-súly is, mely a dinnek 981-szerese.

Mi a nehézségi erő?

Lefelé eső testre erő hat, nagysága ennek az erőnek **m. 981**. Ezt az erőt nehézségi erőnek vagy másképpen a test súlyának nevezik. Tehát a test súlya alatt a nehézségi erő értendő.

Mi különbség a test súlya és tömege között?

A súly az az erő, mely a testre hat, a tömeg maga a test, mely független a reá ható erőtől.

Mivel egyenlő a súly? (Hogyan kapjuk értékét?)

Tömeg \times nehézségi gyorsulás ($P = mg$). $P =$ erő, $m =$ tömeg, $g =$ n.gyorsulás. A nehézségi gyorsulás $= 981$ cm/sec., tehát $P = (m \cdot 981)$ din.

Mi a tömeg egysége?

Egysége a gramm.

Mi a munka?

A munka az erőnek és erő irányába eső elmozdulásnak szorzata. A pontra hat P erő és görbe úton jut a test B-be. Az erő nagysága minden pontban egyenlő. Az elmozdulás $= AB$. A vetület az erő irányára $= AC$. Az erő munkájának mértéke $L = P \cdot AC$. $L =$ munka, $P =$ erő, $AC =$ az erő irányába eső elmozdulás.

A munka értéke mitől függ és mitől független?

$L = mgh$. L = munka, g = nehézségi gyorsulás, h = magassági különbség.

Hogy kapjuk meg a nehézség munkáját?

A test súlyát szorozzuk a kezdő és végső helyzet közötti magasság különbséggel.

Milyen előjelű lehet az erő munkája?

Lehet pozitív vagy negatív.

Pozitív akkor, ha az erő és az elmozdulás egyirányba esik.

Negatív, ha az elmozdulás ellenkező irányú ($\alpha = 180^\circ$).

Mikor negatív a nehézség munkája?

Amikor egy testet felemelünk. Ugyanakkor a nehézség ellenében végzünk munkát. Pl. felfelé hajtáskor, lépcsőn felfelé menéskor vagy ha egy testet az asztalapjára emelünk. A neh. erő munkája = mg ; m = tömeg; g = nehézségi gyorsulás H = magasság.

Mi a munka egysége?

Az erg. Máskeg 1 din.cm.

Mi az erg?

Az a munka, melyet egy din erő végez az erő irányába eső 1 cm. uton.

Mi a munka gyakorlati egysége?

Kilogramméter (kgm). Ha 1 kg tömeg 1 méterrel lejjebb jut, vagy ha a nehézségi erő ellenében 1 kg-ot 1 méterrel magasabbra emelünk, akkor a végzett munka 1 kgm.

A gramm-méter a kgm-nak ezredrésze.

1 Joule egyenlő 10^7 erg-nyi munkával.

Mi a munkasiker?

1 mp. alatt végzett munka.

Mi a gyakorlati egysége?

A lóerő (= ha egy sec. alatt 75 mkgr munkát végzünk vagyis 1 sec. alatt 75 kgr tömeget 1 m magasra emelünk). Gépeknél a munkasiker gyakorlati egysége a Watt (= 1 sec. alatt 1 Joule munka).

Mi az energia?

A felfelé hajtott test a nehézségi erő ellenében munkát végez. Amely test munkát végez, annak van energiája.

Az energia munkaképességet jelent.

Mi a mozgási (kinetikai) energia?

A mozgó testnek van sebessége, s így van munkaképessége is és ez a munkaképesség a mozgási energia.

Mi a mozgási energiának mértéke?

Az a legnagyobb munka, melyet a test sebessége folytán végezhet.

VITAMINOK

Dr. Kokas Eszter egyet. adjunktus útmutatásai alapján
összeállította: Floriánsics Lajos.

A vitaminokról általában.

Régi tapasztalat, hogy a csupán konzervekkel táplálkozó hajósokat, sarkutazókat scorbut fenyegeti, s hogy kevés gyümölcs-(nedv)-táplálékkal a scorbut gyógyítható. Eijkmann fogházorvosnak (1897) kizárólag hántolt rizzzel táplált csirkéin polyneuritis gallinarum lépett fel, mely viszont rizskorpa hatására megszűnt. A keletázsiai beri-beri is a csupán (maghéjától megfosztott) rizzzel táplálkozó, szegény néposztály körében mutatkozik. A tisztított fehérje-, szénhidrát-, zsír-táplálékon tartott állatok súlyosan megbetegszenek. Mindezek a tapasztalatok azt igazolják, hogy nem elég, ha a táplálék energetikai szempontból kielégítő és a fehérje-minimumot complet fehérjéből tartalmazza, hanem az elegendő mennyiségű fehérjén, szénhidráton, zsíron, anorganikus són és vizen kívül szükséges még bizonyos anyagok jelenléte a táplálékban. Funk (1912) azt hitte, hogy ez anyagok az aminok csoportjába tartoznak és mivel életfontosak, a vitamin nevet adta nekik. Az „accessorius tápanyagok” elnevezés Hopkinstól származik. Ez anyagok, bár caloria-értéket nem szolgáltatnak, kis mennyiségben is nagy hatást fejtenek ki a szervezetben; hiányuk a táplálékból a megfelelő vitaminra jellemző avitaminosist okoz.

Nemrég a vitaminok kémiai szerkezetéről még mitsem tudtak s akkor az ABC kezdőbetűivel jelölték a jellemző hiánybetegséget okozó anyagokat; e jelölés meg is maradt. Ma már legalább 12-féle vitaminról beszélünk, melyek közül ismertebbek az A, B₁, B₂, C, D, E. A kevésbé ismertek közt van pl. a H, P, stb. Vízben oldódik a B és C, lipid-oldécszerekben pedig az A, D, E. Oldhatóságuk képezi csoportosításuk alapját mindmáig. Kémiai rokonságban lehetnek egyéb fiziológiai fontosságú vegyületekkel, pl. a D-vit. a szexuális hormonokkal (oestrin), a C pedig a széndioxidokkal (glikuronsav). Főzéssel szemben, különösen oxygen jelenlétében és lugos közegben érzékenyek (a konzervek általában vitamin-szegények), bár az egyes vitaminok nem egyenlő mértékben (a C inkább, mint a többi). O₂-kizárásával, neutrális vagy gyengén savanyú közegben jobban bírják a főzést.

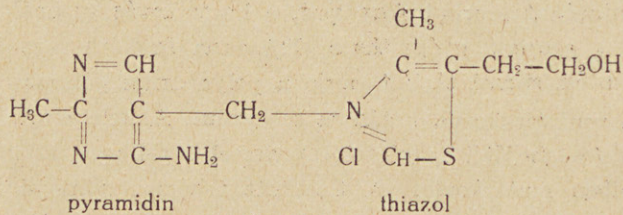
Az állati szervezet a vitaminokat (a D-vit. kivételével) előállítani nem tudja (vitamin-mentes diaetára avitaminosis lép fel), vitamin-szükségletét készen kapja a növényi táplálékból. Kivételképpen egyes baktériumok elő tudnak állítani vitaminokat; a patkány szintetizálni tudja a C-t, a D-t pedig minden állati szervezet.

II. Vízben oldható vitaminok.

B-vitamin.

Többféle B-vit. van (B₁, B₂, B₃, B₄, B₆). Ezek közül a B₁ és B₂ szerepe és jelentősége a leginkább tisztázott.

A B₁ (antineuritiszes) vit. szerkezetét illetően egy pyrimidin és egy thiazol-magból áll. Erős lúggal forralva, H₂S hasad le belőle.

pyrimidin

thiazol

B₁ - vitamin

Savanyú közegben való főzés nem befolyásolja állandóságát. A kristályosított B₁-vit. vizes oldata savanyú vegyhatású. B₁-vit. hiányban étvágytalanság, izom-gyengeség, bágyadság lép fel, teljes megvonására pedig polyneuritis (peripheriás idegek gyulladása), mely nemcsak a tengelyszálra, hanem a velős hüvelyre is kiterjed és a periph. ideg degenerációját vonja maga után. E polyneuritis-tünetek emberben főleg a végtagokra lokalizálódnak (bizsergés, húzó fájdalmak, görcsök, bénulások, izom-atrophia, anaesthesia). Ez a főleg Kelet-Ázsiában fellépő beri-beri máskor oedemával cardiosavcularis zavarokkal jár; nem egyszer halállal végződik. Az állatvilágban a galambon váltható ki a legfeltünőbbben a polyneuritis; az állat görcsösen hátraszegi fejét (opisthotonus) görcs, fájdalom bénulás, izomgyengeség lép fel, és a galamb el is pusztulhat légzőizom-bénulás következtében. — A B₁-vit. hiány a növekedésre is gátló (fiatal fehér patkányokon végzett kísérletek).

A B₁-vitaminnak döntő befolyása van a szénhidrát-anyagcserére. B₁-hiányban tökéletlen a szénhidrát-elégés, megáll pyroszőlósavstádiumban (CH₃-CO-COOH). A túlélő galambagyban ilyenkor pyroszőlósav halmozódik fel. A B₁-vitamin ugyanis valószínűleg coenzymje a pyroszőlósav-leépítésnek. Beri-berinél is pyroszőlósav halmozódik fel a szervezetben. Ha a B₁-vitamint szénhidrát-dús táplálék mellett vonjuk meg, siettetjük a beri-beri kitörését.

Az ember napi B₁-vitamin-szüksége 2—3 mg, napi 5000 Cal. energiatermelés mellett azonban 5 mg is kell, tehát testi munkával nő a szükséglet.

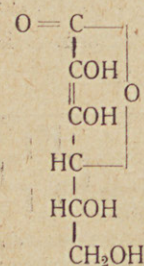
A B₂-vitamint antidermatitises vitaminnak is nevezik. A B₂-hiánynak ugyanis része van a pellagrának nevezett trópusi megbetegedés létrehozásában. Ilyenkor kétoldali symmetriás bőrgyulladás (dermatitis) lép fel a napnak kitett bőrfelületen, pl. az arcon. A bőr ott sötétén elszíneződik, kiszárad (pelle agra), lehámlik, felreped, kifelé-lyesedik, stb.

A B₂-vitamin rokona a flavinnak, mely vízben oldódó, fluoreskáló, fotokatalysikus festék; a tejben mint lactoflavin található. E sárga festék proteinnel kapcsolatban sejt-oxydatiót katalysálja (Wartburg-féle sárga enzim). 120°-on való főzés, különösen lúgos közegben, elpusztítja a B₂-vitamint. — Napi B₂-vitamin-szükségletünk (4–5 mg) erős testi munka végzésekor nem nő.

A B-vitaminok hiányakor a mellékvesekéreg hypertrophizál. Erős testi munka fokozza a B₁-szükségletet, tehát, ha nem nő a táplálék B₁-tartalma, akkor testi munkára hypertrophizál a mellékvesekéreg.

C-vitamin.

Chemiai szerkezetének tisztázása Szent-Györgyi Abert érdeme. Ő volt, az, aki a mellékvesekéregből egy erősen redukáló anyagot tisztán, kristályosan előállított, melyről kimutatta, hogy szénhydrát-származék rokona a glykuronsavnak, és ezért előbb hexuronsavnak nevezte el. Későbbi kísérletei során bebizonyította, hogy ez az anyag azonos a C-vitaminnal és a scorbut meggyógyítható vele. Ekkor ascorbisavnak (C₆H₈O₆) nevezte el. A C-vitamin (ascorbinsav) tehát ma már kristályosítható (először, — mint láttuk — Szent-Györgyi kristályosította 1932-ben) és synthesis útján előállítható. Szent-Györgyi felfedezésének óriási jelentősége van a hypo-, ill. avitaminosis megelőzése szempontjából is, különösen a csecsemők életében. A csecsemő ugyanis hypovitaminosisban szenvedhet (még mielőtt a tünetek manifestálódnának), vagy azért, mert az anyatej C-vitamin-szegény, vagy, mivel a tej vitamin C-je sterilizálásakor tönkremegy (mest. táplálásnál). Ma már a 3 hónaposnál idősebb csecsemők naponta friss narancsnedvet is kapnak. A fiatalabb csecsemőnél azonban a gyümölcsnedv emésztése nehézségbe ütközik; ez akadályt van hivatva elhárítani a kristályos C-vitamin.

C-vitamin
(ascorbinsav)

Az ascorbinsav könnyen oxydálódik, főleg magasabb hőmérsékleten, de könnyen redukálódik is. Éppen labilitása tette rendkívül nehézé chemiai izolálását. A szervezetben előfordul oxydált és redukált

alakja is, de csak redukált alakja hatásos élettanilag. Előbbi tulajdonságai alapján oxydatio- és reductio-katalysator a szervezetben.

Napi C-szükségletünk 20—30 mg. Fokozott testi munkánál több kell belőle. Hiánybetegsége a középkori hajósok rettegett scorbutja. Fáradsággal, levertséggel, súlycsökkenéssel kezdődik. A foghús megduzzad, vérzik, kifekélyesedik, a fogak kiesnek, a végtagok fájdalmasak, duzzadtak lesznek, súlyos vérzések lépnek fel egyéb helyeken is (bőr alatt, izomban) a legcsekélyebb mechanikai behatásra. A C-vit. ugyanis csökkenti a capillárisok permeabilitását, tehát C-avitaminosisban nagyobb a capillárisok átteresztő-képessége (vérzések, oedemák). A permeabilitás-növekedés miatt csökken a baktériumokkal szembeni ellenállás, a fekélyek könnyen fertőződnek. C-hiányában a fogak odontoblastjai osteoblastokká alakulnak (dentin-képzés helyett csontképzés).

Növényi táplálékaink közül C-vitaminban gazdagok a friss, zöld növények, friss gyümölcsök, különösen az eper, narancs, citrom, kelkáposzta, paradicsom, paprika, stb. A zöldpaprika gazdag C-vitamin-tartalmára Szent-Györgyi hívta fel a figyelmet és nagy mennyiségű paprikából aránylag rövid idő alatt előállított kb. 1 kg. ascorbinsavat tudott rendelkezésére bocsátani a világ chemikusainak. — Az állatai táplálékok közül sok C-vitamin van a nyers tejben, friss húsban, mellékvesekéregben, stb.

Az összes vitaminok közül a C a legérzékenyebb a főzéssel, de különösen az O₂-nel és a lúgos közeggel szemben. Modern konzerváló eljárásokkal (a levegő O₂-jének kizárásával) ma már elő tudnak állítani C-vitamin-tartalmú gyümölcs- és főzelék-konzerveket is.

**Megbízható orvosi műszer
Teljes orvosi felszerelés**

Kötszer, hygienikus gumiáru, sérvkötő, gyógyhaskötő,
görcsér-gumiharisnya, lúdtalpbetét, egyenestartó,
Beteg- és lábápolási cikkek legelőnyösebb beszerzési forrása:
LUSZTIG JENŐ TELJES ORVOSI FELSZERELÉSI VALLALATA
Budapest, IV., Múzeum-körút 31. — Telefon: 18-57-21. sz.

A Nemzeti Múzeummal szemben

Gépirás

Szak- és egyéb munkák gépirását
vállalom. **Egy oldal —.8 fillér.**

Cím: IX., RANOLDER-U. 30. II. em. 19.

Értekezés: 12-2-óráig.

Elhalt bélfal a vérkeringés akadályozottsága miatt. (Bélfal ki-zárt sérvből.)

K. n. A boholy szerkezetéről és a két irányban haladó izomréteg-ről felismerhető a vékonybél szövete. A nyálkahártyában magfestés csak helyenként, a Lieberkühn-kripták fenekén látható. A nyálkahártya egynemű, szennyes-vörös szineződést mutat. A submucosában a magfestés jó, valamint az izomrétegben is. Feltűnő, hogy a submucosa erei tágak és telve vannak vörös vértestekkel (stasis).

N. n. Az elhalt szennyes-vörösre szineződő nyálkahártyán szerkezet nem ismerhető fel, csak elszórtan magtörmelékek. A submucosában és az izomrétegben sok vérzés látható. Az erek falának izomzata nem mutat szerkezetet s lumenükben nemcsak vörösvérsejtek ismerhetők fel, hanem egyesekben thrombus is.

Appendicitis gangraenosa.

K. n. A tárgylemezen két készítmény látható. Az egyikben a csökevényes bohólyszerkezetéről, a Lieberkühn-kriptákról, valamint a submucosában elhelyezett nyirokszövetéről a féregnyulvány szövete ismerhető fel. A csökevényes izomréteg alatt, a subserosában sok zsírszövet található. A lymphocytacsoportok körül nagymennyiségű leukocyták láthatók (appendicitis phlegmonosa). E készítményben a magfestés jó.

Ezzel szemben a másik készítményben helyenként kékesen szineződő, vörös, gyűrűalakú képlet látható, mely alig mutat szerkezetet és tág lument fog közre. Nyirokszövet helyett genyesejtek (leukocyták) láthatók, még az izomrétegben is. Az izomszövet struktúrája nem kifejezett, magfestést nem mutat.

N. n. Nyálkahártyát nem látunk. A submucosának megfelelő terület alatt mindjárt a muscularis réteg következik. Mindkét réteg elhalt. A kékes szineződést részben magtörmelékek, részben bakterium felhők alkotják. (N. B. A submucosában és a serosában található zsírszövet alapján sejtjük, hogy féregnyulvánnyal van dolgunk.)

Elsajtosodott nyirokcsomó.

K. n. A készítmény egyik részén látható normális nyirokszövetről, valamint a keskeny kötőszöveti tokról ismerhető fel a nyirokcsomó szövete. Ennek legnagyobb részét éles határú, egynemű, pirosra festődő, szerkezetet és magfestést nem mutató terület tölti ki, melynek széli részén elvétve nagy sejteket, túlnyomóan azonban apró sejtfeleségeket láthatunk.

N. n. Az egyneműen pirosra festődő és magfestést nem mutató terület elhalt (elsajtosodott). Ennek széli részén elvétve látható nagy sejtek magjai koszorú- vagy félhold alakban övezik a plasmát (Langhns-típusú óriás-sejtek). A kisebb sejtfeleségek között láthatunk világos magvú (chromatinban szegény), gyengén hajlott pálcika-alakú sejteket. Ezek epitheloid-sejtek. Túlnyomó részben kerek magvú s keskeny plasmájú sejtek láthatók, melyek lymphocytáknak bizonyulnak. Kis számban leukocyták is láthatók.

Máj-gumma.

K. n. A metszet egyik részén az acinus szerkezetéről, a központi nyílás körül küllő alakban elhelyezett sejterendákról felismerhető a máj szövete. Tovább haladva a készítményen, feltűnik, hogy különböző alakú, egynemű, szerkezetet nem mutató, pirosra festődő területeket látunk, amelyekben magfestés nincs. Bennük, de főleg mellettük erek, epeutak és a kötőszövetnek különböző irányban lefutó rostjai vehetők észre. A szerkezetet nem mutató terület éles határ nélkül nyomul be a már jó magfestést mutató, ép területbe. Az átmenet helyén sejtdús zóna látható.

N. n. A sejtdús zónában különböző sejtféleségek találhatók. Nagy számmal vannak hosszúkás, szalagszerű sejtek, nagy, megnyult, ovális maggal: fibroblastok; ugyancsak nagy számmal találhatók polymorph magvú leukocyták (eosinophil granulatióval) és lymphocyták. Kisebb számmal láthatók plasmasejtek (excentrikusan elhelyezkedő, kerék-küllő alakú mag; a mag és plasma határán felhold alakú terület), valamint óriás-sejtek, melyek a leukocytáknál 5-6-szor nagyobbak s magvaik inkább a plasma közepén helyezkednek el. (Ezen Langhans-típusú óriássejtek gyakran hiányoznak.)

Degeneratio parenchimatosa hepatis.

K. n. Az acinus szerkezetéről, valamint a vena centralis körül elhelyezkedő sejtekről felismerhető a máj szövete. Feltűnik, hogy a normalis szöveti képtől eltérően a májsejtek nagyobbak és a gerendás szerkezet eltűnt. A sejterendák széttolódtak (dislocatio), az egyes gerendák szét is estek (desintegratio) és a májsejtek össze-vissza fekszenek (dissociatio). Az egész májszövet lefokozottan festődik.

N. n. A duzzadt májsejtek plasmájában szemcsészettség észlelhető; a mag gyengén festődik és csak kontúrja látható homályosan. A májsejteket egymástól hézagok választják el, jeléül annak, hogy úgy a sejtközi ragasztóanyag, valamint a rácsrostok (erek fűzik egybe normálisan a sugarasan elrendeződő sejtcsoportokat) hiányoznak.

Degeneratio mucinosa.

K. n. Kötőszöveti nyalábok különböző irányú lefutását látjuk, melyek között szigetekként kékesen festődő, finom, fonalas szerkezetű állomány van. Ezen állományban csillagalakú kötőszöveti sejtek láthatók, melyeknek plasmája pirosra, színeződik. A sejtmagvak többnyire oldalra vannak nyomva és zsugorodottak (pyknosis).

N. n. A csillagalakú kötőszöveti sejtek magvai kékre színeződnek. Az egyneműnek látszó finom fonalas szerkezetű, kékesen festődő állományban (mely nyáknak felel meg) helyenként sejttörmelékek láthatók, jeléül annak, hogy a nagy nyáktermelés miatt a kötőszöveti sejtek elpusztultak (retrograd elváltozás).

O. H. S. E. ROVAT

Az Orvostanhallgatók Segítő és Önképző Egyesületének rovata.)

Rovatvezetők: Koós Rudolf elnök, Köves István társelnök
és Varga Endre önképz. sz. o. elnök.

Az Orvostanhallgatók Segítő és Önképző Egyesülete az idén fokozott mértékben igyekezett minél több orvostanhallgatót famulusként kiküldeni.

Ez az akció az O. H. S. E.-re nagy munkát rótt s jelentős anyagi követelményeket is támasztott vele szemben. Hogy famulusait külföldre küldhesse, külföldi medikusokat kellett cserébe Magyarországon elhelyeznie. Ezek számára 55 ingyenes elsőoszályú orvosi ellátást tudott biztosítani klinikáinkon és kórházakban, de még így is 550 P kiadása volt a külföldi medikusok ellátására. Azonban ezt a költséget az O. H. S. E. nem sajnálta, mert ezen összeg nem felesleges vagy hiábavaló befektetés.

Remélhetjük, hogy külföldi medikus kollégáink szívükben a magyar nép iránti szeretettel s kulturális értékeink megbecsülésével távoztak tőlünk s a magyar barátaivá s a magyar ügy szószólóivá váltak.

Huszonöt magyar medikus juthatott el az egyesület jóvoltából külföldre. Ausztria, Franciaország, Lengyelország, Lettország, Anglia és Finnország klinikáira és kórházaiba. Ezek a leendő magyar orvosok nemcsak tudásukat és gyakorlatosságukat gyarapíthatták, egyes esetekben világhírű tudósok vezetése alatt és azok oldalán, hanem világlátottságuk, műveltségük is nagy mértékben tágult s közelebb jutottak azon céljukhoz, hogy a magyar orvostársadalom értékes tagjaivá váljanak. Barátságokat és nexusokat építhettek ki maguknak. Ezzel szemben rájuk hárult egyenként és külön-külön azon súlyos kötelesség, hogy nekik kellett komoly tudósok előtt a magyar orvos és medikus felkészültségét és európai színvonalú tudását bebizonyítani.

Belföldön 19 orvostanhallgató nyert az ország legkülönbözőbb részeiben famulusi elhelyezést. A helyek részben ingyenesek voltak, részben kedvezményesek. Az ezekre eső költségeket az O. H. S. E. fedezte.

A résztvevők mind a legteljesebb elismeréssel nyilatkoztak vidéki kórházaink nivójáról, korszerű felszereléséről s az ott szolgálatot teljesítő orvosok tág ismeretköréről, valamint azon megértő és segítő jóindulatról, amit velük szemben tanúsítottak. Legtöbb helyen nagy működési terület nyílt meg előttük. Teljesítettek inspektíós orvosi, laboratóriumi, mentő helyettesítési, stb. szolgálatot. Orvosi felügyelet mellett készítették pneumothoraxot, vettek próbareggelit, végeztek lumbal punctiót, altattak, önállóan nyitottak meg furunculuszokat, assistáltak s a legkülönbözőbb gyakorlati ténykedést végezték.

Egybehangzó véleményük szerint a famulusi intézmény egyetlen hibája, hogy nálunk még anyagi nehézségekből kifolyólag ez a sokat nyújtó intézmény még nem olyan általános, mint a nyugati államok-

ban; hogy az egyetemen nyert, jobbára theoreticus kiképzést a törekvő és tanulni vágyó medikus ifjúság minél szélesebb rétegben tudná gyakorlati irányban is kiegészíteni.

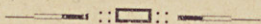
Többen örömmel állapítják meg, hogy csak most ismerkedtek meg a „betegségek” után a „beteggel”. Az érző, szenvedő és hálás emberrel. Választott pályájukon újabb és újabb szépséget fedeztek fel s közelebb jutottak az orvos eszményképének megismeréséhez. Megismerték a magyar nép lelkét s bizonyára nem áll előttük többé rémképként a vidéki orvos élete és hivatása.

Egyik kollégánk meghatóan írja, hogy neki nem az okozott legnagyobb örömet, hogy önállóan végzett lumbal punctiót hanem az, hogy egy ősz, öreg paraszttasszony felgyógyulása után mikor elhagyta a kórházat, minden tiltakozása és védekezése ellenére megcsókolta a kezét. Ezt írja le famulussága legszebb élményeként.

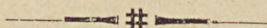
Ezekből is kitűnik, hogy a famulusi intézmény beváltotta a hozzáfűzött reményeket, elsőrendű eszköz az orvosképzés szolgálatában s azor, kell igyekeznünk, hogy széleskörű kiterjesztése révén minél többen részesülhessenek áldásos hatásában.

Pósta Bekény

az O. H. S. E. önképző sz. o. titkára.

F. hó 12-én tartottuk ezidei első Club-esténket, előadók voltak: Kádár Mihály dr. főorvos, a MOVE ü. v. igazgatója, az egyes orvos egyesületekről és Bókay János dr. író, régi medikus emlékekről és a színpad titkairól.

Az O. H. S. E. pályázata!

Az orvosetikai és nemzeti irányú önképzés előmozdítására egyesületünk havonta egy időszzerű problémával foglalkozó pályatételt tűz ki, melynek terjedelme 3—5 gépelt oldal. Az első díj: 15 P, a második díj: 10 P. (Megfelelő számú pályázó esetén a díjak számát és összegét emeljük.) A nyertes pályamunkát leközi a Medikus Ujság.

Ezzel akarjuk elérni azt, hogy minden medikus foglalkozzék a reá és az orvostársadalomra oly fontos kérdésekkel, ezzel szeretnénk az orvostanhallgató ifjúság széles rétegének érdeklődését felkelteni és így szolgálni az önképzést. Pályázzék mindenki!

Első ilyen pályázatunk címe: „Orvos és a falu.” (Miért nem mennek a fiatal orvosok falura s hogyan lehetne ezen segíteni?) A pályázat beadásának határideje november hó 30.

Sakkverseny: Tagjaink kívánságára sakkversenyt is rendezünk több nyereménnyel, jelentkezni lehet az egyesület alkalmazottjánál kített íven, november 30-ig.

A kombinált chinin-calcium-kezelés az orvosi gyakorlatban

A Richter-gyár egyik szerencsés elgondolású gyógyszerkombinációja, a **Chinocal**, chinin és calcium összetétele, mely a két szövet izgató, nem egyszer elhalást okozó hatóanyagát olyan kötésben tartalmazza, hogy megfelelő koncentrációban alkalmazva, az említett kóros elváltozások nem jelentkeznek. Ugy a chinin, mint a calcium egy szerves savhoz, a gluconsavhoz (hexon-sav, melyet a sorbitból nyernek) van kötve, s így a teljes hatás kifejtése mellett sem károsítja a szöveteket. Az 5 ccm-ben 0.30 gr chininum gluconicumot és 0.50 gr calcium gluconicumot tartalmazó combinatio, a megfelelő kautélák betartása mellett, úgy izom közé, mint gyűjtőérbe fecskendezve alkalmazható. (A gyermekpraxis számára külön készülnek 2 ccm-es ampullák a 0.12 gr chininum gluconicum, 0.20 gr calcium gluconicum tartalommal.) A calcium vérre, véreerekre, szívre, idegrendszerre, constitutionalis zavarokra, allergiás megbetegedésekre, gyulladási folyamatokra, a protoplasmára, stb. a chinin componens a hőszabályozásra, kórokozókra, szívizomra, simaizomelemekre, stb. kifejtett hatása jól ismeretes. A Chinocal lehetővé teszi a fent felemlített hatások elérését együttesen, mire a gyakorló orvosnak a légutak betegségeinél, fertőző betegségeknél, egyes lobosodással, lázzal járó betegségeknél is stb. igen sokszor nagy szüksége lehet.

Nagy József: Gyógyászat 1937. évi 27—28. sz. b19. old.

Dr. Csik Ferenc

Legutóbbi Olimpiáson futótűzként terjedt el az egész világon, hogy az úszásban a fehér faj hegemoniáját nem tudták a sárgák magukhoz ragadni.

És ezt egy agyonsanyargatott, megcsonkított, létfeltételeitől megrobolt nemzet fiának köszönheti a fehér faj.

Hangos volt az egész világ Csik Ferenc nevével. Világsajtó hasábjait írt róla. Mi nem erről akarunk beszámolni, hanem arról, hogy ez a világsport porondján első helyre került sprotfériú tanulmányait befejezte.

Nemes értelemben vett sportférfi, ki sikereinek dacára megmaradt egyszerű, közvetlen, sikereitől nem megmámorosodó szerénynek.

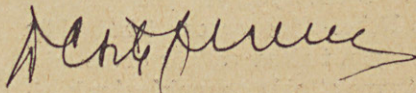
Komoly orvos. Tanulmányában is sikert sikerre aratott, melynek befejező sikeréhez ért azzal, hogy november hó 20-án a Pázmány Péter Tudományegyetem orvosdoktorrá avatta.

Közülünk való volt, testestől, lelkéstől hozzánk húzott elsősorban. Hisz medikus volt.

Felavatásakor is elsősorban reánk, — medikusokra — gondolt.

Nekünk adta az első doktori aláírását:

„Doktorrá avatásom alkalmával szeretettel üdvözlöm a medikusokat.”

Huj, huj, hajrá, dr. Csik!

